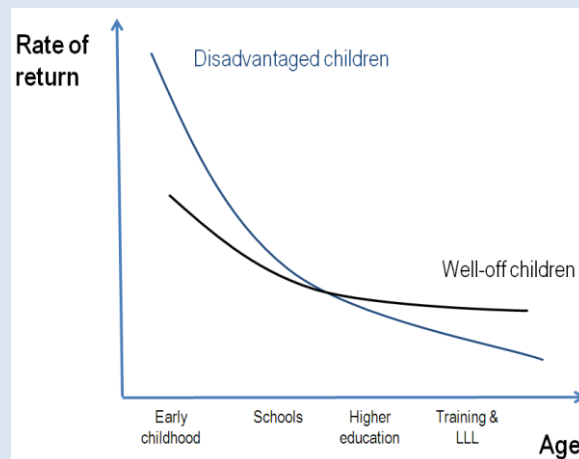

2008). Výrazné dlouhodobé dopady vzdělávání v raném věku na hospodářské a sociální výsledky jsou zejména vysoké u dětí ze znevýhodněných prostředí, jejichž domácí prostředí jim nemusí poskytovat základní dovednosti, které jsou nezbytné k jejich prosperitě v pozdějších fázích života. A proto co nejvčasnější investice do vysoce kvalitního vzdělávání pro všechny a do podpory žáků ze znevýhodněného prostředí představují strategii, která je z hlediska nákladů efektivní, jinými slovy – vyplácí se.

Rámeček 1.2. Efektivita a rovnost investic do raných stadií vzdělávání

Tento graf ukazuje rozdílné míry návratnosti konstantní investice v rámci různých stadií vzdělávání. Investice do vzdělávání a péče v raném dětství vytváří vysokou míru návratnosti, zejména v případě dětí ze znevýhodněného prostředí, zatímco investice do praktického školení a celoživotního studia přinášejí sice pozitivní, nicméně přece jen nižší návratnost než v předchozích fázích vzdělávání. Znevýhodnění žáci více těží z investic do raných stadií vzdělávání, zatímco děti z majetných rodin mají větší přínosy z pozdějších investic.

Zdroje: Cunha, F., Heckman, J. (2007), "The Evolution of Inequality, Heterogeneity and Uncertainty in Labor Earnings in the U. S. Economy", *NBER Working Paper č. 13526*, National Bureau of Economic Research, Cambridge. www.nber.org/papers/w13526; Cunha, F., Heckman, J. (2008), *The Technology for the Formation of Skills*. Presentation www.earlychildhoodrc.org/events/presentations/cunha.pdf; Woessmann, L. (2008) "Efficiency and equity of European education and training policies", *Int Tax Public Finance* sv., 15, č. 1, str. 199-230.

Vzdělávání v raném věku vyvolává potřebu vzdělávání i v budoucnosti

Investice během prvních let vzdělávání umožňují žákům získat dovednosti a znalosti, které dále podporují jejich rozvoj a které by jen stěží získali později (Heckman, 2011). Mezi takové znalosti a dovednosti patří kognitivní, nekognitivní a sociálně-ekonomické dovednosti, které usnadňují získávání dovedností a znalostí v následujících letech vzdělávání.

Proto investice do vysoce kvalitního vzdělávání v předškolním, základním a středním školství pro všechny představují spravedlivé a produktivní využívání zdrojů, zejména v kontextu omezených prostředků. Téměř s určitostí lze říci, že tato investice zvýší pravděpodobnost toho, že žáci dokončí úplné střední vzdělání a v menší míře i terciární vzdělávání, přičemž získání těchto kvalifikací bude méně záviset na sociálním a ekonomickém zázemí